

شماره پرونده:		برسمل					
پایه ۳	نحو ۵	امتحانات تجدیدی مدارس قم					
۸۹:۳۰	۱۳۹۱/۶/۹	شهریور ۱۳۹۱					
محل آزمون:		نام:		مدیریت حوزه سبب، استان قم معاونت آموزش - امتحانات کتبی			
تصحیح		شماره صندلی				نام خانوادگی:	
عدد		نمراتور				نام پدر:	
نام مصحح	حروف	متن و محدوده: معنی الأديب، باب رابع					
۱							
۲							

لطفاً به تمام سوالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید. در صورت پاسخ به همه سوالات، به سوال آخر نمره داده نمی‌شود. (تستی ۱ نمره و تشریحی ۲ نمره)

۱. کدام یک از موارد زیر جزء فرق‌های عطف بیان و بدل نیست؟

- ا. إنَّ البيان لا يكون تابعاً لجملة بخلاف البدل
 ب. إنَّ البيان لا يخالف متبوعه في إعرابه ولكنَّ البدل يخالفه
 ج. إنَّ البيان لا يكون بلفظ الأوَّل بخلاف البدل
 د. إنَّ البيان لا يكون فعلاً تابعاً لفاعل بخلاف البدل

۲. در مثال ... حال، ملازمه است و جواباً.

- ا. ولی مدبراً
 ب. بعته يداً بيدٍ
 ج. جاء زيدٌ أمسٍ ركباً
 د. {خُشِعاً أَبْصَارَهُمْ يَخْرُجُونَ}

۳. رابط جمله خبر به مبتدا در سه آیه شریفه: {الحاقّة ما الحاقّة}، {الذين كذبوا بآياتنا واستكبروا عنها اولئك

أصحاب النار} و {فإذا هي شاخصة أبصار الذين كفروا} به ترتیب چیست؟

- ا. ضمير موجود در «الحاقّة» - عمومیت لفظ «أصحاب» - ضمير مستتر در «شاخصة»
 ب. تکرار لفظ مبتدا - اسم اشاره - معنای خبرعین مبتداست
 ج. تکرار لفظ مبتدا - عمومیت لفظ «أصحاب» - معنای خبرعین مبتداست
 د. ضمير موجود در «الحاقّة» - اسم اشاره - ضمير مستتر در «شاخصة»

۴. کدام یک از موارد زیر جزء «مواردی که فعل در آن موارد همیشه لازم می‌شود»، نیست؟

- ا. أن يكون الفعل على وزن «استفعل» وهو دالٌّ على التحوّل
 ب. أن يدلّ الفعل على سجيّة
 ج. أن يكون الفعل رباعياً مزيداً فيه
 د. أن يكون الفعل على وزن «فاعل»

* يجب الحكم بابتدائية المؤخّر في قوله: «بنونا بنوأبنائنا وبناتنا بنوهنَّ أبناء الرجال الأبعاد» رعيّاً للمعنى، ويضعف أن

تقدّر الأوّل مبتداً بناءً على أنّه من التشبيه المعكوس للمبالغة؛ لأنّ ذلك نادر الوقوع، ومخالف للأصول.

۱. مقصود از قيد «رعيّاً للمعنى» و دليل ضعف مبتدا شدن «بنونا» را بيان كنيد.

* أجاز البغداديون إتياع المنسوب بمجرور في البابين، (اسم الفاعل و الصفة المشبهة) كقول امرئ القيس:

«فطلّ طهاة اللحم ما بين منضجٍ صفيّفٍ سواءٍ أو قديرٍ معجلٍ وخرّج على أنّ «التقدير» عطف على «صفيّف» ولكن خفض على الجوار.

۲. مقصود از «خفض على الجوار» را بر روی شعر توضیح دهید.

۳. مسوِّغ ابتدا به نکره در مثال‌های زیر چه می‌باشد؟

أ. أمرٌ بمعروفٍ صدقةً:

ب. أ إلهٌ مع الله:

ج. قطعت الصحراء ودليلٌ يهديني:

د. سلامٌ على آل ياسين:

۴. چرا در مثال أ لف «عطف بر لفظ» و در مثال ب «عطف بر محل» جایز نیست؟

أ. ماجاءني من امرأةٍ ولا زيدٌ

ب. هذا ضاربٌ زيداً و أخيه

* قال بعضهم في قوله تعالى: {إِنَّا زَيْنًا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ}: إِنَّ «حِفْظًا» عطف على

معنى {إِنَّا زَيْنًا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ} و يُحْتَمَلُ أَنْ يَكُونَ مَفْعُولًا لِأَجْلِهِ حِفْظًا أَوْ مَفْعُولًا مُطْلَقًا.

۵. أ. با توجه به عبارت «إِنَّ حِفْظًا عطفٌ على معنى...» معطوفٌ عليه کلمه «حِفْظًا» چیست؟

ب. عامل نصب «حِفْظًا» در صورت «مفعولٌ لأجله» یا «مفعولٌ مطلق» بودن چیست؟

۶. چهار مورد از مواردی که ضمیر بر متأخر لفظی و رتبی عود می‌کند را بیان کنید.

* يشترط في ما بعد ضميرالفصل كونه معرفةً أو كالمعرفة ويشترط له في نفسه أمران ...

۷. أ. مقصود از «كالمعرفة» چیست؟

ب. دو شرط خود ضمیر فصل را بیان کنید.

۸. «دو عامل متنازع» و «اسم متنازع فيه» و «رابط» دو عامل را در دو آیه شریفه زیر تعیین کنید.

رابط	متنازع فيه	عامل دوم	عامل اول	
				{إنه كان يقول سفيها على الله شططاً}
				{يستفتونك قل الله يفتيكم في الكلاله}

۹. تضمین چیست؟ وجه فرقی با سائر معدیات دارد؟

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.